

Akuutti banaaninsyöntivaikeus

Flunssainen lapsi oli odottanut illalla yhteispäivystyksessä lääkäriin pääsyä jo jonkin aikaa, ja eväätkin olivat jo tarpeen sekä potilaalle että saattajana mukana olleelle, pian koulunsa aloitavalle sisarukselle. Sisarus alkoi valittaa äidille yhtäkkiä banaaninsyöntivaikeutta.

Flunssainen lapsi hoidettiin vuorollaan, ja huoneesta lähtiessään äiti kysyi vielä päivystäjän mielipidettä sisaruksen odotusaulassa ilmenneeseen äkilliseen banaaninsyöntivaikeuteen. Statuksessa tämän reippaan lapsen yleis-tila oli hyvä ja iho siisti, eikä hengitysvaikeutta todettu. Kielessä oli vähäinen kiinteä turvotus, mutta suun ja kielen limakalvot olivat muuten

siistit. Anamneesissa ei ilmennyt allergioita tai muuta poikkeavaa, ja lapsi oli aiemmin syönyt banaania ongelmitta. Muutamaa viikkoa aiemmin oli tapahtunut pieni tapaturma, jossa keinu oli osunut kasvoihin ja samalla irrottanut heiluneen hampaankin. Huulen vamma oli parantunut ilman sen kummempia toimenpiteitä.

Kielessä tuntunut kiinteä turvotus ja siitä johtuva banaaninsyöntivaikeus johdattivat päivystäjän järjestämään tavallisuudesta poikkeavan tutkimuksen. Mistä melko yksinkertaisesta, mutta puhelinsoittoja vaatineesta tutkimuksesta oli kyse? Vastaus on sivulla 588.

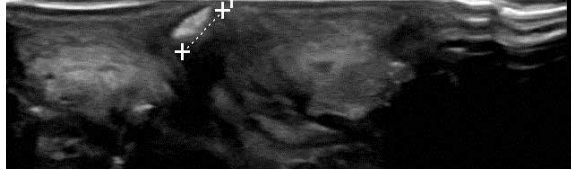

Akuutti banaaninsyöntivaikeus

Päivystäjä soitti talossa vielä paikalla olleelle radiologille ja esitti vakavissaan kielen kaikukuvauksen tekemistä, vaikka se ei tutkimusvalikossa olekaan. Radiologikollega suostui huvittuneena kokeilemaan uransa ensimmäistä kielen kaikukuvausta, jossa havaittiinkin irronneeksi hampaaksi sopiva vierasesine kauniisti kielen sisään koteloituneena (**KUVA**). Kielen pinta oli tapaturman jäljiltä jo täysin parantunut, mutta hammasta ympäröivän arpikudoksen aiheuttama kielen toimintahäiriö ilmeni vasta, kun lapsi söi pehmennyttä banaania päivystyksen odotusaulassa.

Jatkosuunnitelmaksi ohjelmoitiin kielensisäisen vierasesineen poistaminen elektiivisesti. Banaania ja muita ruoka-aineita lapsi sai toimenpidettä odotellessaan edelleen syödä vointinsa – ja kielen toiminnan – mukaan. ■

KAISA KORHONEN, LL, lastentauteihin erikoistuva lääkäri
HUS

KUVA. Kielen pinnan alla näkyi 5–6 mm:n kokoinen teräväreunainen resistenssi, jonka kohdalla havaittiin selkeä kaikukatve.